

K R A U K Ķ U P A G A S T S .

Agrodas Madonas apriņķi starp Druvienas, Vīrānes, Cesvaines, Graķu un Liezēres pagastiem; pieder pie Cesvaines ev.-lut.draudzes.Pt.n. un dz.st.Cesvaine 7,5 km. 1933 platība novērtēta par Ls 702156 ; iedz. 1748. 138 vecsaimniecības ar 5948,01 ha, 69 jaunssaimniecības ar 1304,75 ha, 29 amatnieku u.c.siksaimniecības ar 57,31 ha.

BUDŽETS 1933/34 Ls 18858; izdevumos: administr. 6434, nespējniekiem 4984, izglītībai 2662, apriņķim 18358; ieņēmumos: nekustamas mantas nod. 9858, pašvaldības nod. 8174.

PAGASTA ĪPAŠUMI : pagasta nams ar 11,02 ha zemes, nespējnieku patversme ar 3 ha, skolas nams ar 5 ha, tauktas nams, aptieka ar 0,57 ha, vecais doktorāts ar 1,11 ha , Nikolaja skolas nams ar 9,57 ha.

RŪPNIECĪBAS UZŅĒMUMI : 2 pienotavas; J.Zvaigznes dzirnavas un vilnas vērptuve, 4 strādnieki, gada apgrozījums Ls 5000; I.Tirzmaļa dzirnavas ar 1 strādnieku, gada apgrozījums Ls 1200; A.Zībiņa dzirnavas ar 1 strādnieku, gada apgrozījums Ls 13000.

BIEDRĪBAS : K.savstarpējās ugunsapdrošināšanas biedrība - 1886., 180 biedru ; Cesvaines lauksaimniecības biedrība - 1899., 80 biedru, pieder Kalnavībotu mājas; K. bibliotēkas biedrība - 1903., 30 biedru, sāvs nams ar skatuves iekārtu, bibliotēka ar 768 sējumiem ; Kraukļu piensaimnieku sabiedrība - 1912., 22 biedri, pienotava; Kraukļu piensaimnieku sabiedrība Nora - 1913., 57 biedri, pienotava ar 4 strādniekiem, gada apgrozījums 1932 Ls 203153,99 ; Latvijas pretalkohola biedrības Kraukļu nodaļa- 1924 ; Sporta biedrības Krauze Kraukļu nodaļa - 1926.; Ev.-lut. brāļu draudzes Kraukļu nodaļa - 1927., 23 biedri ; Kraukļu III lopkopības pārraudzības biedrība - 1928., 30 biedri ; Kraukļu I lopkopības pārraudzības biedrība - 1929., 22 biedri ; Kraukļu II lopkopības pārraudzības biedrība - 1930., 36 biedri; Kraukļu I lopkopī-

bas pārraudzības biedriba - 1931., 27 biedri.

SKOLAS : Viluma pilna p. skola ar 4 skolotājiem, Nikolaja I pakāpes skola ar 2 skolotājiem.

UPES : Kuja, Tirza, Virānīte, Apīķupīte.

EZERI : Kaulacu, Virānes, Spārviņu, Līšu.

Jaukākā vieta - Kujas krasti pie Kalnkaulaciem.

1919.gada pavasari pie Kalnlegeriem notika partizānu jeb "zaļo" sadursme ar lieliniekiem.

Akmens laikmeta atradumi Sēros.

Vēsturisku laiku kapenes Lejasgremos.

Kraukļu muiža sadalita 97 vienībās /noz tām 5 bijušas rentes mājas/ kopplatība 1233 ha.

1933./34.gads. Izraksts no "Latviešu Konversācijas Vērdhicas".